

 <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2024-2-117-124>

 <https://orcid.org/0009-0007-7193-2680>

ЛЕВЧЕНКО Інна

докторка історичних наук, професорка,
завідувачка кафедри теорії та методики професійної підготовки,
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
e-mail: Inna.Lewchenko2000@ukr.net

 <https://orcid.org/0000-0003-1400-6510>

ЛИТВИН Андрій

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики професійної підготовки,
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
e-mail: anlutvun@gmail.com

УДК: 378.018.8:[331.45:656](045)

**МОДЕЛЬ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
(ОХОРОНА ПРАЦІ. ТРАНСПОРТ) В УМОВАХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ**

Проаналізовано концепцію формування моделі майбутнього фахівця у сфері професійної освіти з акцентом на охорону праці та транспорт у контексті глобалізації та інтернаціоналізації. Особливу увагу приділено виявленню ключових компетенцій, необхідних сучасному

спеціалісту для ефективної адаптації та успішної кар'єри в міжнародному середовищі.

Розкрито потреби ринку праці в умовах глобалізації та як ці потреби впливають на формування професійної освітньої програми. Також обговорено стратегії інтеграції міжкультурної

компетентності та знань про міжнародні стандарти охорони праці та транспорту.

Зазначається, що сучасним фахівцям потрібно мати знання про найновітніші технології у сфері охорони праці та транспорту, а також вміння працювати в різноманітних культурних середовищах та враховувати принципи сталого розвитку. Зокрема, розглянуто можливості забезпечення фахівців необхідними навичками та знаннями, які дозволять їм ефективно взаємодіяти в різних міжнародних командних середовищах.

Визначено, що умови швидкого розвитку промисловості вимагають від фахівців бути готовими до постійного самовдосконалення, навчання та адаптації до нових викликів, що в свою чергу передбачає активну участь у професійних конференціях, семінарах, вебінарах та інших формах навчання.

Метою статті є розробка ефективних підходів до навчання та розвитку фахівців, які будуть готові відповідати викликам сучасного міжнародного ринку праці та успішно працювати в умовах глобалізації та міжнародизації.

Зроблено висновки, що освітні установи та організації повинні зосередити свої зусилля на розвитку та впровадженні міжнародних обмінних програм та співпраці з іноземними партнерами для надання студентам та фахівцям необхідного досвіду та компетенцій.

Ключові слова: глобалізація; компетенції; міжнародні стандарти; міжкультурна компетентність; ринок праці; навчання та розвиток; кар'єра; комунікації.

Постановка проблеми. У контексті глобалізації та зростання міжнародної інтеграції, професійна освіта стикається з низкою викликів, серед яких необхідність адаптації до мінливих вимог ринку праці, забезпечення високого рівня охорони праці та ефективного управління транспортними процесами на міжнародному рівні. Це вимагає розробки нових підходів до підготовки фахівців, які б змогли успішно працювати в умовах міжнародної конкуренції та культурної різноманітності. Водночас існує значна потреба в інтеграції міжкультурної компетентності та знань про міжнародні стандарти у сфері охорони праці та транспорту, що ставить під сумнів ефективність традиційних освітніх моделей.

Зі збільшенням транснаціональної взаємодії в сферах охорони праці та транспорту, з'являється вимога до фахівців не тільки володіти фундаментальними знаннями і навичками, а й мати здатність швидко адаптуватися до нових технологій, правил та культурних особливостей. Це особливо важливо, оскільки порушення міжнародних стандартів може призвести не лише до економічних втрат, але й до втрати репутації та юридичних санкцій.

Тому, стає очевидною потреба у виробленні ефективної моделі навчання, яка б сприяла формуванню таких універсальних компетенцій.

Паралельно з цим, у сучасних умовах інтернаціоналізації освіти і ринку праці, значно зросла роль міжкультурної комунікації. Фахівці повинні не тільки володіти англійською мовою як міжнародною, але й розуміти культурні нюанси спілкування, що вимагає від освітніх програм більш глибокого включення міжкультурної компетентності як інтегральної частини навчального процесу. Наявність таких навичок стає критично важливою для успішної міжнародної кар'єри, оскільки вона дозволяє ефективніше взаємодіяти в мультикультурному робочому середовищі.

Враховуючи ці виклики, стає зрозуміло, що сучасна професійна освіта вимагає глибокої трансформації, спрямованої на розробку комплексної моделі підготовки фахівців. Така модель має бути здатна відповідати не тільки актуальним професійним вимогам, але й прогнозованим змінам у світовій економіці та соціокультурному контексті. Актуальність такого підходу до освіти є очевидною, адже він дозволить забезпечити випускникам високий рівень конкурентоспроможності на міжнародному ринку праці, а також здатність до швидкої адаптації в динамічно змінюваних умовах.

Таким чином, актуальність формування моделі майбутнього фахівця професійної освіти, здатного відповідати сучасним міжнародним вимогам, є беззаперечною.

Мета статті полягає в дослідженні та розробці моделі майбутнього фахівця в області професійної освіти з акцентом на охорону праці та транспорт в умовах інтернаціоналізації. Це передбачає аналіз поточних викликів та тенденцій ринку праці, ідентифікацію ключових компетенцій, необхідних для успішної адаптації та професійного розвитку в міжнародному середовищі. Особлива увага приділяється визначенню методів інтеграції міжкультурної компетентності та знань про міжнародні стандарти охорони праці та безпеки транспорту в освітні програми.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми. Аналіз останніх досліджень та публікацій в області професійної освіти, охорони праці, транспорту та інтернаціоналізації вказує на зростаючу увагу до необхідності адаптації освітніх програм під вимоги глобалізованого світу. Вчені і практики в області освіти вказують на важливість розвитку міжкультурних компетенцій, гнучкості та адаптивності в навчальних програмах для забезпечення

успішної кар'єри випускників на міжнародному ринку праці.

Вивченням проблематики інтернаціоналізації вищої освіти займалися такі науковці як О. Анісімова, В. Радкевич, Л. Пуховська, О. Бородієнко, О. Радкевич, Н. Базелюк, Н. Корчинська, С. Леу, В. Артемчук, Л. Сушенцева, Р. Кравець, С. Сергіна, Л. Горбунова, М. Дебич, В. Зінченко, І. Сікорська, І. Степаненко, О. Шипко, В. Ліхачов, Л. Добровольська, Т. Ляховська, О. Тарановська, О. Макаров. Серед закордонних науковців, які активно досліджували цю проблему, можна виділити Дж. Білена, Х. ДеВіта, К. Керра, Ф. Ханарда, Дж. Найта, Дж. Котса, Дж. Гудзика, К. Скотта, Б. Ліска, М. Вілборга тощо.

Професійне становлення майбутнього фахівця та компетентнісний підхід у системі вищої освіти є і надалі предметом наукового дослідження вітчизняних науковців – І. Драча, І. Бабин, П. Бачинського, Н. Бібик, Г. Гавришак, І. Гудзик, Н. Дворнікової, Я. Кодлюк, О. Локшиної, С. Николаєнко, О. Овчарук, Л. Пильгун, О. Пометун, Л. Романишиної, К. Савченко, О. Садівник, Л. Сень, С. Сисоєвої, О. Ситник, Т. Смагіної, С. Трубачевої, Н. Фоменко та інших.

Однак, питанню розробки моделі майбутнього фахівця у сфері професійної освіти, зокрема в галузях охорони праці та транспорту в контексті інтернаціоналізації, на сьогодні залишається недостатньо дослідженим. Таким чином, зосередження уваги на цій темі виявляється не лише актуальним, але й вкрай необхідним для відповіді на виклики сучасності, адже підготовка кваліфікованих фахівців у сферах охорони праці та транспорту, здатних діяти в міжнародному контексті, стає ключовою в умовах глобалізації та інтернаціоналізації освіти і ринку праці.

Виклад основного матеріалу. Концепція формування моделі майбутнього фахівця в області професійної освіти, особливо у сферах охорони праці та транспорту, в умовах глобалізації та інтернаціоналізації, вимагає глибокого аналізу та стратегічного підходу.

Фахівці, що спеціалізуються в області охорони праці та транспорту, відіграють важливу роль у забезпеченні безпеки та ефективності робочих процесів у різних секторах економіки. Основною метою спеціалістів з охорони праці є забезпечення безпеки працівників у робочому середовищі. Вони вивчають та аналізують ризики, які пов'язані з виробничими процесами, та розробляють стратегії їх запобігання та мінімізації. Це включає в себе проведення аудитів безпеки, розробку і впро-

вадження стандартів та процедур безпеки праці, навчання персоналу правилам та процедурам щодо безпеки, а також відстеження та аналіз інцидентів.

У сучасному світі транспорт грає важливу роль у забезпеченні мобільності та логістики. Фахівці з транспорту вивчають та розробляють ефективні системи та стратегії управління транспортними потоками, забезпечуючи безпеку руху та економічну ефективність. Вони також займаються дослідженнями нових технологій та інновацій у сфері транспорту, таких як електричні автомобілі, автономні транспортні засоби та інші.

Фахівці з охорони праці та транспорту повинні мати широкий спектр знань, включаючи технічні, інженерні, медичні та правові аспекти. Вони також повинні бути здатними ефективно спілкуватися зі сторінками, що залучені до процесів, включаючи керівництво компаній, робочий персонал, регулюючі органи та громадські організації (Волощук, 2014, с. 34).

У світлі постійних змін у технологіях, економіці та соціальних умовах, роль фахівців з охорони праці та транспорту стає ще більш важливою. Вони мають бути постійно в курсі останніх тенденцій та нормативних актів у своїх галузях, а також вміти швидко адаптуватися до змін для забезпечення оптимальних умов праці та безпеки у робочих процесах.

Сучасний світ, характеризуючись швидкими темпами змін, висуває нові вимоги до кваліфікації та компетенцій фахівців. Так, у світлі зростаючої глобалізації, міжнародна діяльність і співпраця стають ключовими елементами багатьох професій, зокрема у сферах охорони праці та транспорту. Це зумовлює потребу в розробці нової моделі освіти, яка б готувала спеціалістів, здатних ефективно працювати в міжнародному контексті.

Основою такої моделі має стати інтеграція міжкультурних знань і міжнародних нормативів в освітні програми. У сфері охорони праці це означає не лише знання місцевих законів і правил, а й глибоке розуміння міжнародних стандартів безпеки, як-от стандарти Міжнародної організації праці (МОП). У транспортній галузі аналогічно важливо володіння знаннями про міжнародні транспортні кодекси та угоди, що регулюють перевезення товарів і пасажирів через кордони.

Важливою складовою моделі є розвиток міжкультурної компетентності. У глобалізованому світі фахівці постійно стикаються з необхідністю взаємодії з колегами, клієнтами та партнерами з різних культур.

Відтак, здатність ефективно спілкуватися, розуміти та поважати культурні відмінності стає ключовою для успішної міжнародної кар'єри.

Нарешті, сучасна модель має включати елементи гнучкості та адаптивності. Швидкі технологічні зміни, змінні економічні умови та політичні коливання вимагають від фахівців здатності швидко адаптуватися до нових умов та викликів. Це означає, що освітні програми мають надавати студентам не лише спеціалізовані знання, а й виробляти навички критичного мислення, творчого підходу до розв'язання проблем та вміння навчатися впродовж усього життя (Дундюк, 2021, с. 57).

Розробка та імплементація такої комплексної моделі вимагає злагоджених зусиль освітніх закладів, урядових організацій, професійних асоціацій та бізнесу. Тільки через співпрацю можна створити умови для формування майбутнього фахівця, який буде відповідати викликам глобалізованого та інтернаціоналізованого світу.

Огляд інтернаціоналізації вищої освіти стає надзвичайно важливим питанням у контексті глобалізації та зростаючої міжнародної інтеграції. Цей процес впливає на всі аспекти освітньої діяльності, від методів навчання до наукових досліджень і адміністративної роботи. Інтернаціоналізація передбачає не лише фізичну мобільність студентів і викладачів, але й інтеграцію міжкультурних і глобальних вимірів у процес навчання.

Інтернаціоналізація вищої освіти – це процес, який включає інтеграцію міжнародного, міжкультурного або глобального виміру в дослідження, навчання та функції управління університетів та інших навчальних закладів. Цей процес охоплює різні аспекти: від мобільності студентів і викладачів, спільних наукових досліджень і академічних обмінів до розробки навчальних програм, які підготовляють студентів до діяльності в глобалізованому світі. Інтернаціоналізація спрямована на підвищення якості освіти, розширення можливостей для студентів та викладачів, а також на формування глобальної перспективи, яка допомагає випускникам ефективно взаємодіяти в міжкультурному професійному середовищі (Горбунова та ін., 2016, с. 78).

О. Анісімова (Анісімова, 2019) висвітлює два контрастні підходи до розуміння інтернаціоналізації вищої освіти. З одного боку, інтернаціоналізацію вбачають як комплексну діяльність, що охоплює широкий спектр міжнародної науково-освітньої

роботи та явище академічної міграції. З іншого боку, її розглядають як міжнародний обмін освітніми послугами.

У контексті інтернаціоналізації освіти та ринку праці, формування ключових компетенцій, необхідних сучасному спеціалісту у сфері професійної освіти з акцентом на охорону праці та транспорт, набуває особливого значення. Ефективна адаптація та успішна кар'єра в міжнародному середовищі вимагають комплексного підходу до підготовки фахівців, заснованого на інтеграції фундаментальних знань і практичних навичок з міжкультурною компетентністю та здатністю до міжнародної комунікації.

Важливою умовою ефективної роботи в міжнародному середовищі є міжкультурна компетентність, яка передбачає здатність розуміти, поважати та адаптуватися до культурних різноманітностей. Спеціалісти повинні бути обізнані про культурні особливості комунікації, етикету та ведення бізнесу в різних країнах, щоб ефективно взаємодіяти з міжнародними колегами, клієнтами та партнерами.

Для галузей охорони праці та транспорту критично важливим є знання міжнародних стандартів та норм. Це охоплює стандарти безпеки роботи, міжнародні правила транспортування та логістики, а також специфічні регуляції, що стосуються конкретних видів транспорту або робіт. Володіння цими знаннями дозволяє фахівцям не лише ефективно виконувати свою роботу, а й сприяти підвищенню загального рівня безпеки та ефективності в галузі.

Ключовим елементом успішної міжнародної кар'єри є володіння іноземними мовами, переважно англійською, яка вважається мовою міжнародного спілкування. Додаткове знання інших мов розширює можливості професійного розвитку та співпраці, дозволяючи глибше зануритися в культурний та професійний контекст інших країн.

У світі, де технології швидко розвиваються, технологічна грамотність стає необхідною компетенцією для всіх фахівців. Особливо це стосується використання сучасних інформаційних та комунікаційних технологій, здатності працювати з різними програмними продуктами, базами даних та електронними системами управління.

Вміння аналізувати ситуації, критично мислити та ефективно розв'язувати проблеми є важливими в умовах роботи в міжнародних проектах. Фахівці повинні бути здатні швидко адаптуватися до нових викликів та знаходити оптимальні рішення

в непередбачуваних обставинах (Додонова, Колінко, 2021, с. 18).

Розвиток цих ключових компетенцій вимагає комплексного підходу до освіти та професійного навчання, з акцентом на міждисциплінарність, практичний досвід та міжнародну співпрацю. Тільки так можна підготувати фахівців, здатних до успішної кар'єри в динамічному та різноманітному міжнародному середовищі.

У контексті глобалізації, потреби ринку праці зазнають значних змін, що впливає на формування професійної освітньої програми, особливо в таких сферах як охорона праці та транспорт. Ці зміни вимагають від освітніх інституцій перегляду та адаптації навчальних планів, щоб забезпечити випускників необхідними знаннями та навичками для успішного вступу в міжнародний ринок праці.

Однією з основних вимог до сучасних спеціалістів у сфері охорони праці та транспорту є відповідність міжнародним стандартам і правилам. Це означає, що освітні програми мають інтегрувати знання про міжнародні норми, що регулюють безпеку праці, транспортні операції, управління ризиками та екологічні стандарти. Такий підхід дозволяє готувати фахівців, здатних працювати в різних країнах та культурних контекстах.

Глобалізація також висуває вимоги до міжкультурної компетентності спеціалістів. Професійні освітні програми мають включати модулі, спрямовані на розвиток здатності ефективно спілкуватися та співпрацювати з людьми різного культурного походження. Такі навички є критично важливими для роботи в міжнародних компаніях та проектах.

Технологічний розвиток та цифровізація впливають на всі аспекти професійної діяльності, зокрема в галузі охорони праці та транспорту. Ринок праці вимагає від спеціалістів не тільки базових технологічних навичок, а й здатності адаптуватися до нових технологій, ефективно використовувати спеціалізоване програмне забезпечення та системи управління.

У висококонкурентному глобалізованому середовищі спеціалісти мають бути адаптивними та гнучкими, вміти швидко реагувати на зміни в законодавстві, ринкових умовах та технологіях. Освітні програми повинні надавати студентам знання та інструменти для ефективного управління змінами та розв'язання проблем в непередбачуваних ситуаціях.

Формування професійної освітньої програми в умовах глобалізації вимагає від освітніх інституцій глибокого розуміння потреб ринку праці та здатності швидко

адаптуватися до цих вимог. Інтеграція міжнародних стандартів, міжкультурна компетентність, технологічні навички, адаптивність та гнучкість мають стати основою освітніх програм, щоб забезпечити випускникам успішну кар'єру в міжнародному середовищі (Приймак, Кирикилиця, 2022, с. 21).

Модель майбутнього фахівця професійної освіти в галузях охорони праці та транспорту в умовах інтернаціоналізації повинна базуватися на стратегічній інтеграції міжкультурної компетентності та знань про міжнародні стандарти. Така інтеграція дозволить підготувати спеціалістів, які зможуть ефективно працювати в міжнародному середовищі, враховуючи глобальні тенденції безпеки та міжнародні вимоги до транспортних операцій. Для досягнення цих цілей можна використовувати кілька стратегій:

Освітні програми мають включати детальний огляд міжнародних стандартів охорони праці та транспорту, таких як ISO (Міжнародна організація зі стандартизації) та ILO (Міжнародна організація праці) стандарти. Це забезпечить студентам знання глобальних правил та регуляцій, необхідних для ефективної роботи на міжнародному рівні.

Програми повинні включати курси та модулі, спрямовані на розвиток міжкультурної комунікації та розуміння. Це може включати вивчення культурних особливостей, етикету, а також практичні заняття та семінари з міжкультурної взаємодії. Співпраця з міжнародними університетами та організаціями для обміну студентами та викладачами також сприятиме цьому процесу.

Оскільки англійська мова є домінантною у міжнародному бізнесі та науковому співтоваристві, програми повинні надавати студентам можливості для вдосконалення знань англійської, а також заохочувати вивчення другої іноземної мови. Це забезпечить краще розуміння міжнародних документів, нормативів та спілкування з іноземними колегами.

Навчальні програми мають організувати стажування та практики в міжнародних компаніях та організаціях, щоб студенти могли застосовувати отримані знання в реальних умовах. Такий досвід допоможе їм зрозуміти специфіку роботи в міжнародному середовищі, а також бути необхідних професійних навичок.

Інтеграція сучасних технологій у навчальний процес, таких як віртуальні класи, онлайн-семінари з міжнародними експертами, використання електронних ресурсів для вивчення міжнародних стандартів та

практик, забезпечить студентам доступ до актуальних знань та інформації.

Розробка та імплементація цих стратегій дозволить сформувати комплексну модель майбутнього фахівця, здатного ефективно працювати в умовах глобалізації та інтернаціоналізації, відповідаючи потребам міжнародного ринку праці в сферах охорони праці та транспорту (Волощук, 2014, с. 38).

Майбутній фахівець у сферах охорони праці та транспорту має володіти не тільки специфічними професійними знаннями, але й універсальними навичками, що дозволяють ефективно адаптуватися до швидко змінних умов роботи. Важливим аспектом є вміння навчатися впродовж усього життя, оскільки постійний розвиток і оновлення знань є ключем до успішної кар'єри в будь-якій сфері, особливо в умовах глобалізації. Такий підхід дозволяє спеціалістам залишатися конкурентоспроможними на міжнародному рівні, відповідати новітнім вимогам безпеки та ефективності.

Екологічна свідомість та знання стандартів сталого розвитку стають все більш важливими для спеціалістів у сфері охорони праці та транспорту. Глобальні виклики, такі як зміна клімату та забруднення довкілля, вимагають від фахівців розуміння екологічних проблем та здатності впроваджувати екологічно чисті технології та практики. Це не тільки підвищує ефективність роботи, але й сприяє збереженню довкілля для майбутніх поколінь.

Міжнародна співпраця та мережева взаємодія є ще однією важливою компетенцією для майбутнього фахівця. Вміння працювати в міжнародних командах, здатність до мережевої взаємодії та партнерства з фахівцями з різних країн відкриває нові можливості для професійного зростання та реалізації міжнародних проєктів. Співпраця з міжнародними організаціями та участь у глобальних ініціативах дозволяє обмінюватися досвідом, знаннями та найкращими практиками (Приймак, Кирикилиця, 2022, с. 26).

Лідерські якості та вміння керувати проєктами є невіддільною частиною профілю майбутнього фахівця. Спеціалісти мають бути готові взяти на себе відповідальність за ведення проєктів, керування командами та прийняття стратегічних рішень. Це вимагає не тільки професійних знань, але й навичок управління, планування та комунікації, які є критично важливими для успіху в міжнародному бізнес-середовищі.

Майбутнім фахівцям необхідно опанувати міжнародні стандарти безпеки праці та транспортні регуляції. Це передбачає знання відповідних міжнародних договорів, конвенцій та нормативних актів, що регулюють безпеку праці та транспортування на міжнародному рівні. Таке знання не тільки забезпечує їхню професійну компетентність, але й підвищує їхню конкурентоспроможність на ринку праці.

Міжкультурна компетентність є іншою важливою характеристикою майбутніх фахівців. У світі, де бізнес-операції та професійні зв'язки часто перетинають культурні та національні кордони, здатність ефективно спілкуватися та взаємодіяти з людьми з різних культур є ключовою. Це включає розуміння культурних відмінностей, адаптацію комунікаційних стилів та розвиток толерантного ставлення до різноманітності.

Технологічна грамотність також є критичною для майбутніх фахівців, оскільки технології стрімко розвиваються та трансформують традиційні підходи до охорони праці та транспорту. Вміння застосовувати новітні технологічні рішення та інструменти, такі як системи управління безпекою на робочому місці, технології відстеження та моніторингу транспортних засобів, стає вирішальним для забезпечення високого рівня безпеки та ефективності.

Крім того, здатність до критичного мислення, аналітичні навички та вміння розв'язувати складні проблеми є необхідними для майбутніх фахівців. У складних і непередбачуваних ситуаціях, що часто виникають в міжнародному середовищі, фахівці повинні вміти швидко аналізувати інформацію, розробляти стратегії та приймати обґрунтовані рішення.

Варто зазначити, що лідерські якості та управлінські навички стануть важливими для майбутніх фахівців, які прагнуть до керівних позицій або хочуть керувати міжнародними проєктами. Розвиток цих якостей допоможе їм не тільки вести за собою команди, але й сприяти інноваціям та змінам в організаціях та галузях, в яких вони працюють.

На завершення, модель майбутнього фахівця в сферах охорони праці та транспорту має базуватися на глибокому розумінні глобальних тенденцій та викликів. Це означає, що спеціалісти повинні бути обізнані не тільки в своїй галузі, але й мати широкий світогляд, здатний до критичного аналізу та стратегічного мислення. Тільки

таким чином можна досягти успіху в динамічному та взаємопов'язаному світі.

Майбутні фахівці в галузях охорони праці та транспорту стоять перед викликом адаптації до швидко змінюваних умов глобалізованого світу. Вони повинні не лише володіти глибокими спеціалізованими знаннями, але й мати широкий набір навичок та компетенцій, які дозволяють їм ефективно функціонувати в міжнародному та міжкультурному контексті.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Модель майбутнього фахівця професійної освіти в галузі «Охорона праці. Транспорт» в контексті інтернаціоналізації засновується на врахуванні глобальних тенденцій та вимог до кваліфікації, вмінь та навичок. Цей процес включає адаптацію навчальних програм до міжнародних стандартів, активне використання інноваційних технологій і методик навчання, а також підготовку фахівців, здатних ефективно працювати в міжкультурному середовищі.

Однією з основних умов інтернаціоналізації є відповідність міжнародним стандартам охорони праці та транспортних послуг. Це передбачає отримання міжнародних сертифікатів фахівцями, які підтверджують їх кваліфікацію і знання стандартів ISO, OHSAS, та інших міжнародних нормативів. Професіонали повинні володіти принаймні однією іноземною мовою на достатньому рівні, щоб ефективно спілкуватися з колегами та партнерами з інших країн, а також мати можливість ознайомлюватися з міжнародними дослідженнями і практиками в своїй сфері.

Сучасний фахівець повинен володіти знаннями та навичками використання новітніх технологій у сфері охорони праці та транспорту. Це включає знання про інноваційні матеріали, безпечні технології транспортування, використання дронів та інших сучасних технічних засобів. Важливою складовою міжнародної діяльності є здатність ефективно працювати в різних культурних контекстах. Фахівці повинні розуміти культурні особливості, норми та очікування в міжнародному професійному середовищі, а також вміти будувати комунікацію та взаємодію з представниками різних культур.

Модель фахівця включає високі стандарти професійної етики та соціальної відповідальності, що відповідають міжнародним очікуванням. Знання принципів сталого розвитку, захисту довкілля та забезпечення безпеки праці є ключовими для роботи в глобальному контексті.

Умови швидкого розвитку галузі вимагають від фахівців готовності до постійного самовдосконалення, навчання та адаптації до нових викликів. Це передбачає активну участь у професійних конференціях, семінарах, вебінарах та інших формах навчання.

Задля відповідності цій моделі, навчальні заклади та організації повинні зосередити зусилля на розробці та впровадженні міжнародних програм обміну, стажувань та співпраці з іноземними партнерами, щоб забезпечити студентам і фахівцям можливість набуття необхідного досвіду та компетенцій.

Список бібліографічних посилань

- Анісімова, 2019 – Анісімова, О.Ю. (2019). Інтернаціоналізація вищої освіти: моделі та механізми. *Освітня аналітика України*, 3(7): 97–110.
- Волощук, 2014 – Волощук, І.П. (2014). Формування професійної компетентності студентів ВНЗ: компетентнісний підхід. *Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя*, 3: 34–38
- Горбунова та ін., 2016 – Горбунова, Л., Дебич, М., Зінченко, В., Сікорська, І., Степаненко, І., Шипко, О. (2016). Інтернаціоналізація вищої освіти в Україні: методичні рекомендації / За ред. І. Степаненко. Київ: ІВО НАПН України. 158 с
- Додонова, Колінко, 2021 – Додонова, В.І., Колінко, М.В. (2021). Інтернаціоналізація вищої освіти: досвід Київського університету імені Бориса Грінченка. *Схід*, 1(1): 18–24.
- Дундюк, 2021 – Дундюк, А. (2021). Компетенції майбутнього фахівця автомобільного транспорту, необхідні для професійної діяльності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, 4(108): 57–68.
- Приймак, Кирикилиця, 2022 – Приймак, В.О., Кирикилиця, В.В. (2022). Розвиток загальнокультурної і комунікативної компетентностей студентів університету в умовах інтернаціоналізації вищої освіти. *Збірник наукових праць. Педагогічні науки*, 98: 21–26.

References

- Anisimov, O.Y. (2019). Internationalization of higher education: Models and mechanisms. *Ukrainian Educational Analytics*, 3(7): 97–110 [in Ukr.].
- Voloshchuk, I.P. (2014). Formation of professional competence of university students: competence approach. *Scientific Notes of NMH Mykola Gogol*, 3: 34–38 [in Ukr.].
- Horbunova, L., Debych, M., Zinchenko, V., Sikorska, I., Stepanenko, I., & Shypko, O. (2016). Internationalization of higher education in Ukraine: Methodical recommendations. In I. Stepanenko (Ed.). Kyiv: IHE NAPS of Ukraine/ 158 p. [in Ukr.].
- Dodonova, V.I., & Kolinko, M.V. (2021). Internationalization of higher education: The experience of the Boris Grinchenko Kyiv University. *East*, 1(1): 18–24 [in Ukr.].
- Dundyuk, A. (2021). Competencies of a future specialist in automotive transport, necessary for professional activity. *Pedagogical Sciences: Theory, History, Innovative Technologies*, 4(108): 57–68 [in Ukr.].
- Pryimak, V.O., & Kyryklytsya, V.V. (2022). Development of general cultural and communicative competences of university students in the conditions of internationalization of higher education. *Collection of scientific works. Pedagogical sciences*, 98: 21–26 [in Ukr.].

LEVCHENKO Inna

doctor of historical sciences, professor, head of the department of theory and methods of professional training,
Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav

LYTVYN Andrii

Ph.D in Pedagogy, Associate Professor,
Associate Professor at the department of theory and methods of professional training,
Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav

**THE MODEL OF THE FUTURE PROFESSIONAL EDUCATION SPECIALIST
(JOB PROTECTION, TRANSPORT) IN THE CONDITIONS OF INTERNATIONALIZATION**

Summary. *The scientific article analyzes the concept of forming a model of a future specialist in the field of professional education with an emphasis on occupational safety and transport in the context of globalization and internationalization. Particular attention is paid to the identification of key competencies necessary for a modern specialist for effective adaptation and a successful career in an international environment. The needs of the labor market in the conditions of globalization and how these needs affect the formation of a professional educational program are revealed. Strategies for integration of intercultural competence and knowledge about international standards of labor protection and transport were also discussed.*

The article states that modern specialists need to have knowledge of the latest technologies in the field of labor protection and transport, as well as the ability to work in various cultural environments and take into account the principles of sustainable development. In particular, the possibilities of providing specialists with the necessary skills and knowledge that will allow them to effectively interact in various international team environments are considered.

It is determined that the conditions of rapid industrial development require specialists to be ready for constant self-improvement, training and adaptation to new challenges, which in turn involves active participation in professional conferences, seminars, webinars and other forms of training.

The purpose of the article is to develop effective approaches to the training and development of specialists who will be ready to meet the challenges of the modern international labor market and work successfully in the conditions of globalization and internationalization. It was concluded that educational institutions and organizations should focus their efforts on the development and implementation of international exchange programs and cooperation with foreign partners to provide students and specialists with the necessary experience and competencies.

Keywords: *globalization; competences; international standards; intercultural competence; labor market; training and development; career; communications.*

Одержано редакцією 29.04.2024
Прийнято до публікації 14.05.2024